

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Заступник міського голови,

Голова робочої групи

Сергій МАТУСЯК

ПРОТОКОЛ №5

Засідання фокус-групи за напрямом «Освітня безбар'єрність» по розробці проекту Програми розвитку безбар'єрного простору Вінницької міської територіальної громади на 2024-2027 роки

м. Вінниця

15.04.2024 р.

Час засідання: 11:00 – 13:00 год.

Місце засідання: «Біла зала», 2-й пов, вул. Соборна, 59.

Формат засідання: змішане (офлайн та онлайн за посиланням <https://us05web.zoom.us/j/83059495847?pwd=5uuDT27VQZkqiz6ykxM0OmPYdorRTU.1>)

ПРИСУТНІ:

- 1. РЕМЕШЕВСЬКА Ольга** – директор департаменту відновлення та розвитку міської ради;
- 2. ЯВОРОВЕНКО Вікторія** – начальник відділу енергоменеджменту та безбар'єрності департаменту відновлення та розвитку міської ради;
- 3. ІВАНЮК Максим** – заступник начальника відділу енергоменеджменту та безбар'єрності департаменту відновлення та розвитку міської ради;
- 4. РОМАНЕНКО Володимир** – директор департаменту інформаційних технологій міської ради;
- 5. ЛЕБІДЬ Тетяна** – головний спеціаліст відділу дошкільної освіти та обліку дітей департаменту освіти міської ради;
- 6. ШАФРАНСЬКА Людмила** – начальник служби у справах дітей;
- 7. НЕМУДРА Альона** – заступник начальника відділу з розвитку персоналу департаменту кадрової політики.

Додатково запрошені представники громадських та інших організацій, а саме:

- 1. КОСНІЦЬКА Наталя** – засновник громадської організації «Вінниця ДАУН СИНДРОМ»;
- 2. ОЧЕРЕТНА Алла** – директор комунальної установи «Інклюзивно-ресурсного центру №2 Вінницької міської ради»;

3. **ЧЕПУРНИЙ Геннадій** – психолог комунальної установи «Інклюзивно-ресурсного центру №2 ВМР»;
4. **ГАРЛІНСЬКА Ольга** – директор комунальної установи «Інклюзивно-ресурсного центру №1 Вінницької міської ради»;
5. **КРАВЧУК Світлана** – фахівець комунальної установи «Інклюзивно-ресурсного центру №1 Вінницької міської ради»;
6. **ПРОСЄКОВА Олена** – завідувач КЗ «Дошкільний навчальний заклад №7 ВМР»;
7. **КРИЖАНІВСЬКА Світлана** – вихователь КЗ «Дошкільний навчальний заклад №7 Вінницької міської ради»;
8. **ВЕРТОСЕНКО Олена** – голова правління громадської організації «Ми з Харкова!» (онлайн);
9. **НІКОЛІНА Ірина** – доцент кафедри менеджменту та адміністрування Вінницький торговельно-економічний інститут Державного торговельно-економічного університету (онлайн);
10. **САМОЙЛЕНКО Олеся** – керівник організації відокремлений підрозділ ГО «Справа Кольпінга в Україні» (онлайн);
11. **СЕМЕНЕНКО Леся** - координатор проектів Відокремлений підрозділ ГО «Справа Кольпінга в Україні» «Родина Кольпінга м. Вінниця» (онлайн);
12. **ХАНКОВА Ірина** - голова, експертка з інклюзії громадської організації «Сонячні діти Херсонщини» (онлайн);
13. **ГАЛУЩАК Олександр** – заступник декана кафедри машинобудування та транспорту Вінницького національного технічного університету (онлайн);
14. **МАКАРОВА Тетяна** – доцент кафедри автомобілів та транспортного менеджменту Вінницького національного технічного університету (онлайн).

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

1. Вступне слово – **РЕМЕШЕВСЬКОЇ Ольги**, директора департаменту відновлення та розвитку міської ради.
2. Презентація за напрямом «Освітня безбар'єрність» (аналіз поточної ситуації у громаді), **ЯВОРОВЕНКО Вікторії**, начальника відділу енергоменеджменту та безбар'єрності департаменту відновлення та розвитку міської ради.
3. Обговорення ключових питань за напрямом «Освітня безбар'єрність» з учасниками фокус-групи.
4. Заключне слово **РЕМЕШЕВСЬКОЇ Ольги**, директора департаменту відновлення та розвитку міської ради.

СЛУХАЛИ:

1. РЕМЕШЕВСЬКУ Ольгу – директора департаменту відновлення та розвитку міської ради щодо:

- важливості розробки програмного документу на рівні громади, який слугуватиме у розбудові безбар'єрного середовища;
- доцільності проведення фокус-груп, за 6-ма визначними напрямками, яка в подальшому стане інструментом для розробки якісного документу.

2. ЯВОРОВЕНКО Вікторію – начальника відділу енергоменеджменту та безбар'єрності департаменту відновлення та розвитку міської ради, яка зазначила:

- що здійснення комунікації з представниками громадськості ведеться через засоби зв'язку, а саме Телеграм канал – «Безбар'єрність Вінницької міської територіальної громади», email: DRD@vmr.gov.ua та кабінет особистого прийому громадян №2, понеділок-п'ятниця з 09:00 до 13:00 год;
- про необхідність попереднього обговорення проблем в громаді щодо освітньої безбар'єрності;
- усі озвучені пропозиції в ході проведення фокус-групи, будуть проаналізовані.

3. Обговорення ключових питань:

Питання 1. Яка ситуація в громаді щодо стану освітньої безбар'єрності?

Галушак Олександр зауважив:

- громадяни, які мають одну або дві вищих освіти можуть отримувати другу та третю вищу освіту відповідно, навіть за іншими спеціальностями у Вінницькому національному технічному університеті;
- є можливість вступу на бакалаврат чи аспірантуру за власним бажанням у Вінницькому національному технічному університеті.

Ніколіна Ірина вказала, що у ВТЕІ:

- наявний досвід проведення курсів з підвищення кваліфікації педагогічних працівників та проведення короткострокових курсів лідерства, цифрового врядування, тривалістю два місяці. Проте проведення таких курсів є недостатнім;
- наявний комп'ютерний клас для проведення навчань та курсів лідерства та цифрового врядування. Інформація щодо проведення вище зазначених курсів висвітлювалась через вебсайт інституту та через відповідні громадські організації.

Пропозиція: освітні курси необхідно розширювати або масштабувати за різними темами.

Вертосенко Олена зазначила:

- центр зайнятості надає ваучери на проходження навчання. Кожен може прийти до центру та здобути необхідну освіту, без обмеження за віком.

Питання 2. Які заходи необхідно здійснити щодо покращення освітньої безбар'єрності, в т.ч. щодо інклюзії у дитячих садочках?

Лебідь Тетяна зазначила:

- в закладах дошкільної освіти є групи для дітей, які потребують інклюзивного навчання;

- проблема у фінансовому забезпеченні та недостатня кількість працівників інклюзивно-ресурсних центрів та закладів дошкільної освіти (особливо асистентів вихователя), у зв'язку з малою заробітною платою;

- відсутня підготовка асистентів вчителів для першого класу. Значна кількість фахівців по закінченню навчання не працює в державних закладах.

Пропозиція:

- залучати заклади вищої освіти для підготовки та навчання асистентів вихователя та вчителя на базі Вінницького торговельно-економічного фахового коледжу Державного торговельно-економічного університету та Вінницького державного педагогічного університету ім. М. Коцюбинського.

Ніколіна Ірина:

- погодилась, що можна залучати заклади вищої освіти до розробки освітніх програми навчання асистентів вихователів дошкільних навчальних закладів та вихователів групи продовженого дня.

Пропозиція:

- необхідно на рівні міської ради забезпечити проведення занять для дітей із спеціальними освітніми потребами, щоб вони мали змогу в подальшому себе реалізувати в житті;

- щорічно проводити освітні курси, програми щодо вигорання вчителів із отриманням відповідних сертифікатів;

- якість освіти має відповідати, якості отриманих знань;

- важливо забезпечити якість освіти, а не кількість проведених курсів;

- батьки мають бути впевненими в правильному виборі спеціальності та майбутньому працевлаштуванні своїх дітей.

Гарлінська Ольга зазначила:

- багато кваліфікованих фахівців після закінчення навчання у ЗВО працюють у приватних навчальних закладах через вищий рівень заробітної плати;

- що необхідне фінансування корекційних занять, яке на даний час відсутнє;
- що більшість педагогів не зацікавлена у проведенні додаткових спеціальних освітніх занять у ресурсних центрах;
- що педагоги відкривають приватні навчальні заклади для самозайнятості та роботи з дітьми з інклюзивними освітніми потребами;
- про необхідність спільної командної роботи в дошкільних закладах, залучення до освітнього процесу не тільки вихователів, вчителів але й асистентів вихователя та адміністрації закладу;
- проведення роз'яснень батькам, які відмовляються розуміти, що їхня дитина потребує послуг ресурсного центру.

Пропозиція:

- покращити співпрацю з медичними закладами щодо інформування Інклюзивно-ресурсних центрів, про кількість дітей, які мають спеціальні освітні потреби;

Ханікова Ірина запропонувала:

- звернутися до закладів вищої освіти з метою розробки та впровадження окремої програми з інклюзивного навчання для усіх фахових спеціальностей та створення окремого курсу для навчання асистентів вихователя та вчителя.
- відмітила, що ввнутрішньо переміщені діти навіть не маючи статусу з особливими освітніми потребами, потребують більшої кількості уваги. Вони досить вразливі, їхній психологічний стан став хитким через війну, вони почали втрачати базові навички, які здобували роками. Проблема в тому, що на жаль не всі фахівці це розуміють.

Косніцька Наталя зауважила:

- має бути командний супровід, тобто не тільки асистенти, але й вихователі працюють разом в команді;
- діти повинні бути соціально-активні, тому необхідно розвивати освітню програму й надалі;
- створення та залучення штатних команд, які будуть надавати послуги у всіх закладах освіти, без прив'язки до одного закладу освіти;
- проблема постійної зміни асистентів вихователя та викладача через низький рівень заробітної плати;
- відсутня перевірка якості освіти;
- через небажання батьків віддавати дітей до реабілітаційних закладів, у дітей виникають психічні проблеми, тому необхідно розвивати послугу раннього втручання;
- вирішення проблеми асистентів вихователів - багато з них отримують відповідну освіту, але не працюють за спеціальністю.

Пропозиція:

- розробити/оновити та ввести спеціальну освіту для дітей з особливими освітніми потребами починаючи з першого класу;
- перевести дітей з особливими освітніми потребами на нову систему навчання.

Зазначила проблему:

- відсутність у закладах дошкільної освіти інклюзивних класів;
- відсутність навчань по підготовці до школи дітей з особливими освітніми потребами;
- недостатня кількість працівників у закладах дошкільної освіти через низький рівень заробітної плати (асистентів вихователів).

Шафранська Людмила запропонувала:

- розробити схему для стимулювання батьків не залишати своїх дітей у дитячих будинках, цьому має сприяти державна підтримка.

Зазначила проблему:

- дуже мала кількість сімей готові всиновлювати хвору дитину або дитину з фізичними порушеннями.

Вертосенко Олена зазначила проблеми:

- низький рівень комунікації сімейних лікарів та батьків тих дітей, що навчаються онлайн на індивідуальному навчанні;
- з боку батьків та лікарів - пізнє виявлення потреби дитини навчатись в інклюзивному класі;
- вчителів, які виокремлюють діток з особливими освітніми потребами від інших дітей;
- проявляють некоректне ставлення до дітей з особливими освітніми потребами та, як наслідок - відсутність належного навчання.

Пропозиція:

- змінювати свідомість дітей по відношенню до дітей з особливими освітніми потребами;
- проводити навчання та бесіди з дітьми, педагогами, вихователями щодо допомоги та підтримки дітей особливими освітніми потребами.

Чепурний Геннадій зазначив про:

- необхідність забезпечення наявного психологічно-стійкого суспільства.

Пропозиція:

- запровадити психологічні курси навчання управління стресами для батьків, дітей, педагогів тощо.

Немудра Альона зазначила, що:

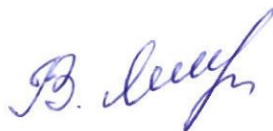
- наявна муніципальна освіта для працівників органів місцевого самоврядування;
- проводяться психологічні тренінги для працівників органів місцевого самоврядування, а саме: управління стресом, вигорання за сприяння та співпраці з благодійними організаціями громади (проведено 63 заходи, близько 500 осіб прийняли участь у навчанні).

Просєкова Олена запропонувала:

- створити групи для веб консультацій для батьків та їх дітей, які навчаються у інклюзивних класах;
- забезпечення толерантного сприйняття ситуації та відношення до дітей з особливими освітніми потребами.

4. РЕМЕШЕВСЬКА Ольга, підвела підсумки засідання фокус-групи, подякувала учасникам за надані пропозиції, коментарі, які в подальшому будуть опрацьовані відповідальним відділом енергоменеджменту та безбар'єрності департаменту відновлення та розвитку міської ради.

Секретар робочої групи

Вікторія ЯВОРОВЕНКО